

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către avocatul Vladislav Pantaz, în interesele Mariei Sandu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Chirica împotriva lui Vladimir Danu, Mariei Sandu și Verei Breahnă, intervenienți accesorii Nicolae Danu, Alexandru Bușmachiuc cu privire la transmiterea silită a bunurilor ipotecate și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 24 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-366/24
NR. PIGD 2-18180798-01-2r-30082024)*

Apel restituit. Neînlăturarea neajunsurilor cererii de apel în termenul stabilit.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. G. Grozav
Curtea de Apel Chișinău, jud. R. Pulbere, D. Dulghieru, A. Cașcaval

02 octombrie 2024
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de avocatul Vladislav Pantaz, în interesele Mariei Sandu

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Mariana Ursachi, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 15 iunie 2018, Alexandru Chirica a depus cerere de chemare în judecată, ulterior completată și concretizată, împotriva lui Vladimir Danu, Mariei Sandu și Verei Breahnă, intervenienți accesorii Nicolae Danu, Alexandru Bușmachi, prin care a solicitat transmiterea silită a bunurilor ipotecate și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. Prin hotărârea din 18 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Chirica.

3. La 14 aprilie 2021, avocatul Dinu Șișianu, în interesele Mariei Sandu, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe. Fiind anexat originalul ordinului de încasare a numerarului nr. QSG2467*2892020 din 20 mai 2021, care confirmă achitarea taxei de stat în sumă de 18 750 lei.

4. Prin decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel declarată de avocatul Dinu Șișianu, în interesele Mariei Sandu, s-a casat hotărârea din 18 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

5. Rejudecând cauza, prin hotărârea din 18 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Chirica împotriva lui Vladimir Danu, Mariei Sandu și Verei Breahnă, intervenienți accesorii Nicolae Danu, Alexandru Bușmachi, prin care a solicitat transmiterea silită a bunurilor ipotecate și compensarea cheltuielilor de judecată.

6. La data de 17 noiembrie 2023, avocatul Vladislav Pantaz în interesele Mariei Sandu, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 18 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

7. Prin încheierea din 06 martie 2024 Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de avocatul Vladislav Pantaz în interesele Mariei Sandu. S-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării a cererii de apel suplimentare, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe

care se întemeiază apelul, precum și prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 18 750 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 15 zile calendaristice din momentul recepționării prezentei încheieri.

8. La 22 mai 2024, avocatul Vladislav Pantaz, în interesele Mariei Sandu, a depus apel motivat și copia ordinului de încasare a numerarului nr. QSG2467*2892020 din 20 mai 2021.

9. Prin încheierea din 24 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău cererea de apel declarată de către avocatul Vladislav Pantaz, în interesele Mariei Sandu, a fost restituită în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

10. La 12 august 2024, avocatul Vladislav Pantaz, în interesele Mariei Sandu, a declarat recurs împotriva încheierii din 24 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel cu trimiterea cauzei la rejudecare la etapa primirii cererii de apel.

11. În susținerea recursului a declarat că concluziile instanței de apel expuse în încheiere sunt neîntemeiate, nu cuprinde memoriul care în final a format convingerea instanței de judecată cu privire la soluția pronunțată, cu aplicarea eronate a legii materiale.

12. Recurenta a menționat că normele de drept privind plata taxei de stat nu sunt explicite în a reglementa clar situația dacă taxa de stat se percepe de fiecare dată când cauza se trimite la rejudecare în instanța inferioară.

13. Sarcina instanțelor de judecată este în esență de a stabili dacă în speță, modul de interpretare a normelor privind plata taxei de stat ar putea submina însăși esența dreptului de acces al justițiabilului la o instanță, astfel cum este garantat de art. 6 § 1 CEDO. În situația de acest gen nu este vorba de o simplă chestiune de interpretare juridică, dar se pune problema dacă o construcție nerezonabilă a unei cerințe de procedură împiedică persoana să-și exercite dreptul său de acces la instanță și să-și apere drepturile sale legitime. Instanța superioară casează hotărârea și trimite cauza la rejudecare în instanța inferioară urmare a constatării unor erori sau încălcări admise în cadrul procedurii finalizate prin hotărârea casată. Însă, erorile admise de instanță și care au determinat trimiterea cauzei la rejudecare nu pot fi puse pe seama participanților în proces, aceste erori neputând fi lor imputate. La caz, Maria Sandu a înlăturat neajunsurile, ori aceasta a achitat taxa de stat la depunerea apelului în mărime de 18 750 lei odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii din 18 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. QSG2467*2892020 din 20 mai 2021, iar prin decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Maria Sandu, s-a casat hotărârea din

18 martie 2021, dat fiind faptul examinării cauzei cu încălcări de procedură, fiind trimisă la rejudecare.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Art. 425 al Codului de procedură civilă prevede următoarele:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

15. Art. 427 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.”

16. Art. 110 din Codul de procedură civilă reglementează că:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

17. Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă indică că:

„Termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.”

18. Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

19. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă indică că:

„Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

20. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.”

21. Art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă indică că:

„Instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă.”

22. Art. 84 din Codul de procedură civilă prevede că:

„Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.”

23. Art. 3 lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216/1992 (în vigoare la data depunerii cererii de apel) indică că:

„Tarifele taxei de stat se stabilesc la următoarele cuantumuri: pentru cererile de chemare în judecată, cererile terților care au revendicări de sine stătătoare, pentru cererile privitor la litigiile precontractuale, pentru cererile (plângerile) privitor la cauzele cu procedură specială, pentru cererile de apel și cererile de recurs, pentru cererile de revizuire a hotărârilor instanțelor judecătorești, precum și pentru eliberarea de către instanțele judecătorești a copiilor (duplicatelor) de pe documente: pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

24. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, copia încheierii din 24 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 01 august 2024 prin intermediu poștei terestre, însă în pofida acestui fapt, la materialele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia de către avocatul Vladislav Pantaz, cât și de Maria Sandu.

25. În asemenea circumstanțe Completul de judecată constată imposibilitatea stabilirii datei notificării actului judecătoresc contestat și calcularea termenului de atac, astfel că recursul declarat la 12 august 2024 este considerat în termen.

26. Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 18 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Chirica.

27. La 14 aprilie 2021, avocatul Dinu Șișianu, în interesele Mariei Sandu, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe. Fiind anexat originalul ordinului de încasare a numerarului nr. QSG2467*2892020 din 20 mai 2021, care confirmă achitarea taxei de stat în sumă de 18 750 lei.

28. Prin decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel declarată de avocatul Dinu Șișianu, în interesele Mariei Sandu, s-a casat hotărârea din 18 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

29. Rejudecând cauza, Judecătoriei Chișinău, sediul Centru prin hotărârea din 18 octombrie 2023 a admis cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Chirica împotriva lui Vladimir Danu, Mariei Sandu și Verei Breahnă, intervenienți accesorii Nicolae Danu, Alexandru Bușmachi, prin

care a solicitat transmiterea silită a bunurilor ipotecate și compensarea cheltuielilor de judecată.

30. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la 17 noiembrie 2023, avocatul Vladislav Pantaz, în interesele Mariei Sandu, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 18 octombrie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru. În cererea de apel, reprezentantul apelantei a invocat că taxa de stat a fost achitată de Maria Sandu la depunerea cererii de apel din 20 mai 2021 în sumă de 18 750 lei, confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. QSG2467*2892020 din 20 mai 2021.

31. Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 din Codul de procedură civilă și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

32. Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 06 martie 2024 nu a dat curs cererii de apel declarată de avocatul Vladislav Pantaz, în interesele Mariei Sandu. A comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel suplimentare, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, precum și prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 18 750 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 15 zile calendaristice din momentul recepționării prezentei încheieri. Totodată, a indicat că taxa de stat aferentă apelului declarat de avocatul Vladislav Pantaz, în interesele Mariei Sandu, va constitui suma de 18 750 lei pe care partea apelantă nu a achitat-o la utilizarea actualei căi de atac. Astfel, achitarea taxei de stat pentru apelul anterior, care a fost examinat, nu va fi acceptată ca executarea obligației respective la utilizarea actualei căi de atac. Respectiv, apelanta urmează să achite taxa de stat aferentă căii de atac exercitată în cuantumul indicat și în termenul stabilit.

33. La caz se constată că încheierea din 06 martie 2024 a fost comunicată reprezentantului apelantei, avocatului Vladislav Pantaz, prin intermediul poștei electronice la 07 mai 2024, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexată la materialele cauzei (f.d. 152, vol. II). Astfel, termenul acordat pentru înlăturarea neajunsurilor a început să curgă de la 08 mai 2024 și a expirat la 22 mai 2024.

34. Întru exercitarea încheierii din 06 martie 2024, avocatul Vladislav Pantaz, în interesele Mariei Sandu la 22 mai 2024, a depus apel motivat și copia ordinului de încasare a numerarului nr. QSG2467*2892020 din 20 mai 2021.

35. Prin încheierea din 24 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău cererea de apel declarată de către avocatul Vladislav Pantaz, în interesele Mariei Sandu, a fost restituită în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

36. Completul de judecată apreciază că instanța de apel, în mod întemeiat a restituit apelantei Maria Sandu cererea de apel, dat fiind faptul că potrivit art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat, în condițiile legii. Apelanta, fiind înștiințată că în cazul nedeunerii în termen a apelului motivat și a dovezii de achitare a plății taxei de stat cererea va fi restituită, nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel.

37. Lipsit de temei juridic este argumentul reprezentantului recurenteii precum că normele de drept privind plata taxei de stat nu sunt explicate în a reglementa clar situația dacă taxa de stat se percepe de fiecare dată când cauza se trimite la rejudecare în instanța inferioară. În speță, Maria Sandu a înlăturat neajunsurile, ori aceasta a achitat taxa de stat la depunerea apelului în mărime de 18 750 lei odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii din 18 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. QSG2467*2892020 din 20 mai 2021, iar prin decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Maria Sandu, s-a casat hotărârea din 18 martie 2021, dat fiind faptul examinării cauzei cu încălcări de procedură, fiind trimisă la rejudecare.

38. La caz, însă, conform art. 84 din Codul de procedură civilă se impune cu taxă de stat fiecare cerere de apel. Astfel, ordinul de încasare a numerarului nr. QSG2467*2892020 din 20 mai 2021, prin care s-a achitat taxa de stat în sumă de 18 750 lei, pentru examinarea cererii de apel depusă împotriva hotărârii din 18 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nu poate fi acceptată ca executare a încheierii instanței de apel din 06 martie 2024 pentru examinarea prezentei cereri de apel, ori legea prevede explicit că se impune fiecare cererea de apel cu taxă de stat.

39. Mai mult, instanța de apel în încheierea din 06 martie 2024, a explicat apelantei Maria Sandu că achitarea taxei de stat pentru apelul anterior, care a fost examinat, nu va fi acceptată ca executare a obligației respective la utilizarea actualei căi de atac, urmând să achite taxa de stat aferentă căii de atac exercitată în cuantumul indicat și în termenul stabilit. Este de redat că recurenta/apelanta nu a cerut scutirea de plata taxei de stat.

40. În contextul dat, instanța de recurs remarcă că în conformitate cu art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

41. Astfel, instanța de recurs la caz nu a stabilit încălcări ale normelor de drept procedural la emiterea încheierii recurate, prin urmare nefiind lezat dreptul recurenteii la un proces echitabil garantat de art. 6§1 al CtEDO.

42. Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Completul de judecată concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

43. În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de către avocatul Vladislav Pantaz, în interesele Mariei Sandu.

Menține încheierea din 24 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Alexandru Chirica împotriva lui Vladimir Danu, Mariei Sandu și Verei Breahnă, intervenienți accesorii Nicolae Danu, Alexandru Bușmachiuc cu privire la transmiterea silită a bunurilor ipotecate și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizie este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi